

Ҳадис дарслари (153-дарс). Хафалик қудуғи

17:00 / 07.09.2021 4933

Минг афсуслар бўлсинким, бугунги кунда мужоҳидлик номига доғ тушираётганлар ичимизда йўқ эмас. Мужоҳидлик даъвосидаги уларнинг қилаётган тасарруфларини баъзилар «Буларнинг жиҳодлари Аллоҳ йўлида эмас, ҳукмга эришиш йўлида бўлган экан», деб баҳоламоқдалар. Баъзи кишилар эса, умуман, жиҳод нималигини билмай, унинг яқинига ҳам бормаи туриб, ўзларини мужоҳид деб эълон қилмоқдалар.

Илм ўрганиш, ўргатиш масаласини олиб кўрайлик. Бу борада Аллоҳнинг йўлида иш олиб бораётганлар йўқ, дея олмаймиз. Лекин риёкорлик қилаётганлар ҳам етарлича. Илмни Аллоҳ учун эмас, шаҳодат учун, илмий унвон учун, одамлар ичида шухрат топиш учун ўқиётганлар, ўқитаётганлар ҳаддан зиёд кўп. Кўзланган натижа ҳосил бўлмаётганлиги ҳам шундан бўлса керак.

Қуръон ўқиш масаласида ҳам худди шу гапларни айтиш мумкин. Баъзи кишилар Қуръон ўқишни худди одамларнинг баҳоси, мақтови учунгина жорий бўлган нарса деб тушунишади.

Бугунги ҳаётимизда энг кўп учрайдиган риёкорлик молу пул сарфлашда, десак, муболаға бўлмас. Ҳатто хайр-эҳсон қилишда ҳам риёкорлик авж олган. Шариатимиз кўрсатганидек, молу пулидан ихлос билан садақа қиладиганлар жуда кам. Очиқдан-очиқ одамлар кўрсин, одамлар эшитсин, одамлар билсин, дейишга ўтиб кетилди.

Ушбу ҳолатлар динимиздан, Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг суннатларидан қанчалар узоқлашиб кетганимизни кўрсатади. Агар ҳақиқий саодатга эришмоқчи бўлсак, ҳар бир нарсада динимиз кўрсатмасига биноан иш тутишимиз, жумладан, ҳар қандай риёни ташлаб, одамлар ундай десин, одамлар бундай десин, деган ният билан эмас, ёлғиз Аллоҳ таолонинг розилигини тилаб амал қилишни ўрганишимиз лозим. Ана шундагина қилган амалларимиз икки дунёимиз учун фойдали бўлади.

لَا تَقُولُوا لِمَنْ سَوَّاهُ لَعْنَةُ اللَّهِ لِيَصِلَ إِلَيْهِ لَئِنْ لَمْ يَدَأْهُ اللَّهُ لَيَفْتِنَنَّاهُ لَئِنْ دَأَاهُ اللَّهُ لَيُضَلِّهِنَّ يَوْمَهُ يَصَافُونَ
لَا تَقُولُوا لِمَنْ سَوَّاهُ لَعْنَةُ اللَّهِ لِيَصِلَ إِلَيْهِ لَئِنْ لَمْ يَدَأْهُ اللَّهُ لَيَفْتِنَنَّاهُ لَئِنْ دَأَاهُ اللَّهُ لَيُضَلِّهِنَّ يَوْمَهُ يَصَافُونَ
لَا تَقُولُوا لِمَنْ سَوَّاهُ لَعْنَةُ اللَّهِ لِيَصِلَ إِلَيْهِ لَئِنْ لَمْ يَدَأْهُ اللَّهُ لَيَفْتِنَنَّاهُ لَئِنْ دَأَاهُ اللَّهُ لَيُضَلِّهِنَّ يَوْمَهُ يَصَافُونَ

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аллоҳ таолодан Жуббул Ҳазандан сақлашини сўранглар», дедилар.
Одамлар:

«Эй Аллоҳнинг Расули, Жуббул Ҳазан нимадир?» дедилар.

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Жуббул Ҳазан жаҳаннамдаги бир водий бўлиб, ундан жаҳаннам (қўриқчилари) ҳам ҳар куни юз марта паноҳ сўрайдилар», дедилар.

Одамлар: «Эй Аллоҳнинг Расули, унга кимлар кирадилар?» дейишди.

У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Амаллари ила риё қилувчи қорилар», дедилар».

Қуръон – Аллоҳнинг каломи. Қуръон ўқиган одамга улкан мартабалар, чексиз ажру савоблар ваъда қилинган. Мусулмонлар қалбида Қуръони Каримнинг алоҳида ўрни, ҳурмати, эъзози бор. Шунинг учун Қуръони Каримга тегишли бўлган ҳар бир нарса мусулмонлар оммаси томонидан алоҳида эъзозланади, ҳурмат қилинади. Баъзи кишилар ана ўша нарсага берилиб, Қуръон ўқиш Аллоҳ учун бўлиши зарурлигини унутиб қўядилар ва риёкорликка ўтиб қоладилар.

Ҳадиси шарифда ана шу хатонинг оқибати қанчалар ёмон бўлиши айтилмоқда. Лекин бу нарса тўғридан-тўғри айтилмай, аввал эшитувчи ушбу маънони тўлиғича қабул қилишга тайёрланмоқда. Сўзнинг бошида Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Аллоҳ таолодан Жуббул Ҳазандан сақлашини сўранглар», дедилар».

Агар «Жуббул Ҳазан»ни сўзма-сўз таржима қиладиган бўлсак, «Хафалик қудуғи», дейишимиз мумкин. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам саҳобаи киромларга насиҳат қилиб, Жуббул Ҳазаннинг ёмонлигидан Аллоҳ таолонинг Ўзидан паноҳ сўрашни тавсия этмоқдалар. Жуббул Ҳазан унчалик маълум ва машҳур эмас экан. Унинг нималигини саҳобаи киромлар ҳам билмас эканлар. Шунинг учун:

«Эй Аллоҳнинг Расули, Жуббул Ҳазан нимадир?» дедилар».

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам бу саволга қисқа жавоб бердилар.

«У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Жуббул Ҳазан жаҳаннамдаги бир водий бўлиб, ундан жаҳаннам (қўриқчилари) ҳам ҳар куни юз марта паноҳ сўрайдилар», дедилар».

Маълумки, жаҳаннам қўриқчилари кучли, қўпол, шафқатсиз фаришталар бўлиб, жаҳаннамийларни азоблаш ва шунга ўхшаш жаҳаннамга тааллуқли бўлган бошқа ишларни бажариб юрадилар. Ўз-ўзидан маълумки, улар унча-мунча нарсадан таъсирланмайдилар ҳам, қўрқмайдилар ҳам. Аммо Жуббул Ҳазан шундай даҳшатли ва қўрқинчли нарса эканки, унинг қўрқинчларидан ўша жаҳаннам қўриқчиси бўлмиш фаришталар ҳам ҳайиқиб, Аллоҳ таолодан ҳар куни юз марта паноҳ сўраб турар эканлар. Бу жавобдан Жуббул Ҳазаннинг нима эканлиги маълум бўлади. Ундан паноҳ сўраш лозимлиги яна ҳам равшанлашади. Шу билан бирга, унга ким кириши мумкинлиги ҳақида савол пайдо бўлади. Шунинг учун ҳам:

«Одамлар: «Эй Аллоҳнинг Расули, унга кимлар кирадилар?» дедилар».

Асл мақсад ҳам шуни айтиш эди. Энди айна ҳақиқатни билдириш пайти келган эди:

«У зот соллаллоҳу алайҳи васаллам: «Амаллари ила риё қилувчи қорилар», дедилар».

Демак, Жуббул Ҳазанга Қуръонни Аллоҳ учун эмас, одамлар мақташлари учун, фалончи яхши қори, Қуръонни яхши ўқийди, ундай қилади, бундай қилади, дейишлари учун ўқийдиган қорилар кирадилар!

Қаранг, Аллоҳнинг каломи ихлос билан эмас, риёкорлик учун ўқилса, қанчалик оғир оқибатларга олиб келиши мумкин экан.

Ушбу ҳадисдан олинадиган фойдалар:

1. Жаҳаннамда Жуббул Ҳазан номли водий борлиги.
2. Жуббул Ҳазанга тушишдан Аллоҳдан паноҳ сўраш лозимлиги.
3. Жаҳаннамга хизматкор қилиб қўйилган фаришталар ҳам ҳар куни юз марта Жуббул Ҳазанга тушишдан сақлашини Аллоҳ таолодан сўраб туришлари.
4. Бир нарсани эшитганда нималигини билмаса, сўраб олиш жоизлиги.
5. Жаҳаннамга, ундаги баъзи маълум жойларга кимлар кириши тўғрисида ҳам савол бериш жоизлиги.
6. Жаҳаннамдаги Жуббул Ҳазан водийсига риёкор қорилар кириши.
7. Риёкорликнинг ниҳоятда ёмонлиги.

Илгари билмаган бўлсак, энди билдик. Ушбу ҳадисга дарҳол амал қилишга ўтишимиз, Қуръонни фақат Аллоҳнинг розилиги учунгина ўқимоғимиз лозим. Қуръон ўқишдаги риёкорликнинг оқибати шунчалар бўлса, бошқа амаллардаги риёкорликнинг оқибати қандай экан?

«Ҳадис ва ҳаёт»

китоби асосида тайёрланди